

Крыжановский Степан Андреевич - украинский поэт, переводчик, теоретик литературы родился 8 января 1911 г. в г. Новый Буг Николаевской области. В 1928 г. окончил Одесскую профессиональную школу. Продолжил обучение в Харьковском институте профессионального образования, который окончил в 1933 г. Учился в аспирантуре при Харьковском университете, по ее окончании в 1940 г. переехал в Киев. Начал работать в Институте литературы им. Т.Г. Шевченко АН УССР (ныне Институт литературы имени Тараса Шевченко НАН Украины). В начале Великой Отечественной войны в 1941 г. был мобилизован, принимал участие в боевых действиях, закончил войну майором. На протяжении 1941-1943 гг. был корреспондентом фронтовых газет. В 1943 г. работал в газете «Правда Украины», с 1945 г. и до выхода на пенсию - в Институте литературы. С 1976 г. - научный консультант этого института.

Печататься начал с 1928 г. Первые произведения вышли в одесском журнале „Блиски“. Сборники поэзий „Енергія“ (1930 г.), „Моїм ровесникам“ (1932 г.), „Повноліття“ (1935 г.) посвящены социальным переменам в обществе, откликам на гражданскую войну в Испании и впечатлениям от путешествий по стране. Были интересные эксперименты в форме сонета, баллады. Написал несколько песен, известнейшая из них „Берізка“ („Чекання“). Был членом литературной организации „Молодняк“.

Несмотря на занятость научной работой, подготовкой кадров молодых литературоведов, научное редактирование отдельных томов серии „Бібліотеки поета“, „Історії української літератури“ в 2 томах (1954-1957 гг.), „Історії української літератури“ в 8 томах (1967-1971 гг.), С. Крыжановский не оставлял поэтического творчества. Научные и творческие интересы уравновешивались. За свою творческую жизнь С. Крыжановский издал 20 поэтических сборников и 20 научно-теоретических книг. В сборнике стихов „Літопис“ (1991) сделал важную переоценку своих ранних взглядов.

В послевоенные годы работал в области украинского литературоведения. Его творческим достижением стали очерки о творчестве В. Стефаника, А. Малышко, Н. Бажана, М. Рильского, воспоминания о писателях „расстрелянного Возрождения“ Майка Йогансена и Валерьяна Полищука, статьи о В. Чумаке, В. Кобылянском, И. Кулике и работы по теории литературы. Перевел произведения А. Пушкина, Я. Купалы, Н. Некрасова, М. Горького, В. Маяковского, Пятрუსя Бровки.

Доктор филологических наук (1962 г.), профессор (1963 г.). Член Национального союза писателей Украины (1934 г.). Награжден орденами Отечественной войны 2 степени и Красной звезды, медалями.

Умер 17 июля 2002 г.

Поэтические произведения С.А. Крыжановского

- Крижанівський, С. А. Південь : поезії / С. А. Крижанівський. - К. : Держлітвидав, 1937. - 241 с.
- Крижанівський, С. А. Золоті ключі : поезії / С. А. Крижанівський. - К. : Держлітвидав, 1938. - 100 с.
- Крижанівський, С. А. Під зорями радянськими : поезії / С. А. Крижанівський. - К. : Рад. письменник, 1950. - 141 с.
- Крижанівський, С. А. Срібне весілля : вибрані поезії / С. А. Крижанівський. - К. : Держ. вид-во худож. літ., 1957. - 316 с.
- Крижанівський, С. А. Ще не вечір : поезії / С. А. Крижанівський. - К. : Рад. письменник, 1961. - 186 с.
- Крыжановский, С. А. Свидетели живые : стихи / С. А. Крыжановский ; пер. с укр. - М. : Сов. писатель, 1962. - 115 с.
- Крижанівський, С. А. Вічнозелене дерево життя : поезії / С. А. Крижанівський. - К. : Дніпро, 1967. - 192 с.
- Крижанівський, С. А. Формула щастя : нові вірші / С. А. Крижанівський. - К. : Рад. письменник, 1970. - 111 с.
- Крижанівський, С. А. Берізка : вибрані поезії / С. А. Крижанівський. - К. : Дніпро, 1971. - 347 с.
- Крижанівський, С. А. Хвала життю : вибране / С. А. Крижанівський. - К. : Дніпро, 1981. - 248 с.
- Крижанівський, С.А. Літопис : вибране / С. А. Крижанівський. - К. : Дніпро, 1991. - 359 с.

Література о жизни и творчестве С.А.Крижановского

- Автопортрет // Слово і час. - 1997. - № 1. - С. 79-83.
- Бойченко, В. „Торжество акации в цвету” / В. Бойченко // Южная правда. - 1996. - 16 янв.
- Крижанівський Степан Андрійович // Українська літературна енциклопедія. - К., 1995. - Т. 3. - С. 56.
- Крижанівський Степан Андрійович : [біогр. довідка] // Миколаївському педінституту – 50 років. - Миколаїв, 1964. - С. 15-16.
- Крижанівський, С. Перша автобіографія (1929) та коментар до неї (1995) / С. Крижанівський // Слово і час. - 1995. - № 8. - С. 64-69.
- Кухар-Онишко, О. В безмежжя неба – із глибин душі / О. Кухар-Онишко // Радянське Прибужжя. - 1996. - 27 січ.
- Кухар-Онишко, О. Широта думки років / О. Кухар-Онишко // Південна правда. - 1981.- 8 січ.
- Кухар-Онишко, О. Поет, критик, літературознавець : С. А. Крижанівському – 60 років / О. Кухар-Онишко // Південна правда. - 1971. - 8 січ.
- Кухар-Онишко, О. Прощання з ідолами : представляємо книгу [С. Крижанівського „Прощання”] / О. Кухар-Онишко // Щотижня. - 1994. - 15 жовт.
- Кухар-Онишко, О. Формула щастя років / О. Кухар-Онишко // Південна правда. - 1991. - 17 січ.
- Логвиненко, М. Степанові Крижанівському – 80 / М. Логвиненко // Літ. Україна. - 1991. - 10 січ. - С. 3.
- Марко, В. Патріарх із храму слова / В. Марко // Народне слово. - 1996. - 16 січ.
- Олійник, О. Степану Крижанівському – 60 / О. Олійник // Дніпро. - 1971. - № 1. - С. 96.
- Сердюк, П. „Сучасному – моя любов і радість” / П. Сердюк, С. Крутивус // Літ. Україна. - 1971. - 8 січ.
- Сердюк, П. Етапи творчого неспокою / П. Сердюк // Вітчизна. - 1971. - № 1. - С. 136 - 140.
- Степан Андрійович Крижанівський : біографія // Слово і час. - 2002. - № 9. - С. 96.
- Степан Крижанівський : [біогр. довідка] // Література рідного краю : посібник-хрестоматія. - Миколаїв, 1994. - С. 113-116.
- Степан Крижанівський : [біогр. довідка] // 22 червня - 9 травня. Письменники України у Великій Вітчизняній : біобібліогр. довідник. - К., 1980. - С. 180.
- Степан Крижанівський : [біогр. довідка] // Письменники Радянської України. 1917-1987 : біобібліогр. довідник. - К., 1988. - С. 324.
- Степан Крижанівський : [біогр. довідка] // Письменники України : довідник. - Дніпропетровськ, 1996. - С. 149.